

ressò mont-roigenc

EL BALL DE COQUES DE MONT-ROIG TOCAT PELS GRALLERS I BALLAT PELS GEGANTS MIQUEL I ROCA, UN FET HISTÒRIC

Miquel Anguera “Beatet”

22-10-2024

Era el passat 2023, quan els geganters del Barri dels 6 Carrers i els Grallers de Mont-roig començàvem a parlar del 2024, any en què arribaríem al 40è aniversari del naixement del gegants Miquel i Roca i els Grallers de Mont-roig.

El Sergi, originari

de Montbrió i per tant, d'àmplia tradició gegantera, va llençar la bona idea que els gegants Miquel i Roca ballessin el Ball de Coques de Mont-roig, per celebrar el 40è aniversari del seu naixement.

Evidentment, els Grallers també vam dir que sí, que era molt bona idea i que assajàriem tot el que convingués per aconseguir aquesta fita.

Òbviament, els gegants no poden ballar el Ball de Coques com un esbart dansaire: pes, alçada, mobilitat, etc. I aleshores, vam decidir que els mateixos geganters adaptessin la coreografia (amb modificacions, òbviament) del nostre Ball de Coques a les possibilitats

dels gegants, mentre els grallers i els timbals toquessin el ball. El Sergi (de Montbrió) i el Xavi (de Móra d'Ebre) varen ser els encarregats d'estrenar el Ball.

Els grallers foren la Marta i el Miquel i el timbal la Maria.

Durant els tres mesos d'estiu, els geganters i els grallers vam estar assajant la nostra dansa mont-roigenca a l'aparcament del "Marquesito" per procurar que l'estrena del Ball de Coques de Mont-roig, per part del Miquel i Roca

coincidís amb les festes del nostre 40è aniversari. Després, la Casa de la Vila ens va convidar a ser els pregoners de la Festa Major 2024 i aleshores la satisfacció ja fou completa: vam decidir ballar i tocar el Ball de Coques el dia del pregó.

Fent una mica d'investigació del nostre Ball de Coques, ja documentat pel Diari de Reus el 1816 i buscant en el llibre del Josep Bargalló i Badia "Balls i Danses de les Comarques de Tarragona", volum 4, editat per la Diputació de Tarragona el 1999, podem pràcticament assegurar que els instruments que posaven la música al nostre Ball de Coques d'aquells principis del segle XIX (i de ben segur bastant abans) eren les gralles i el timbal o també la dolçaina (abans, segons les cròniques, també es tocava una mica a la nostra comarca, cosa que, ara, podem assegurar que no n'hi ha cap grup).

Altre cop ens hem d'empenyar quan recordem els desaprensius que van cremar tot l'arxiu municipal i parroquial el juliol de 1936. Quantes coses més sabríem, si no l'haguessin destruït?? També hem de recordar que les cobles per a sardanes instaurades per Pep Ventura no fou fins ben entrat el segle XIX, per tant, ja feia molts anys que es ballava el Ball de Coques de Mont-roig. Des quan es ballava si ja el tenim documentat l'any 1816? Qui ho sap? Evidentment, però, és bastant més antic que la data del 1816. La partitura musical del nostre Ball de Coques no la coneixíem i, gràcies al Baptista Nogués "Melitino" la vam poder recuperar. Era una partitura per a piano i que l'any 1991 vam fer harmonitzar per a cobla pel músic especialista de Bràfim Joan Andreu i Garriga.

Està documentat que els balls de coques eren molt populars al Principat des dels segles XVII, XVIII i XIX, per tant, per què no podem pensar que a partir dels anys 1600 i escaig ja es ballava el Ball de Coques de Mont-roig?? El Ball de Coques d'Ascó està documentat el 1520 i el de Falset n'està des del 1668. I el de Mont-roig? Ho sabrem algun dia?

De la nostra memòria (des meitat dels anys 50), ni tampoc per tradició oral, no hem sentit mai tocar el ball de coques amb gralla a Mont-roig fins al 26 de setembre d'enguany, dia

del pregó de Festa Major. Sí que direm que, als anys noranta, vam anar a Vilafranca del Penedès a escoltar el nostre Ball de Coques: gralla i piano. Fou sublim!!